

Další zjištění analýzy

1. Zpracování strategií ve školních vzdělávacích programech se lišilo také tím, **zda bylo/nebylo uvedeno, ke kterým klíčovým kompetencím směřují.**

a) V uvedené tabulce je vyjádřen vztah strategie školy ke konkrétní klíčové kompetenci (vhodnější postup)

STRATEGIE JE VZTAŽENA KE KOMPETENCI	UČE	PRO	KOM	SOC	OBČ	PRA
Zadáváme termínované domácí úkoly.	X					
Žákům není bráněno při vlastní volbě pořadí vypracování úkolů.		X				
Realizujeme projekty, při kterých žáci musí komunikovat s různými lidmi a různými prostředky (ústně, písemně, telefonem, e-mailem,...).			X			
Proměňujeme skupiny, ve kterých se děti učí.				X		
Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí.					X	
Organizujeme exkurze na různá pracoviště: ZOO, pekárny,...v místě bydliště nebo v rámci školy v přírodě.						X

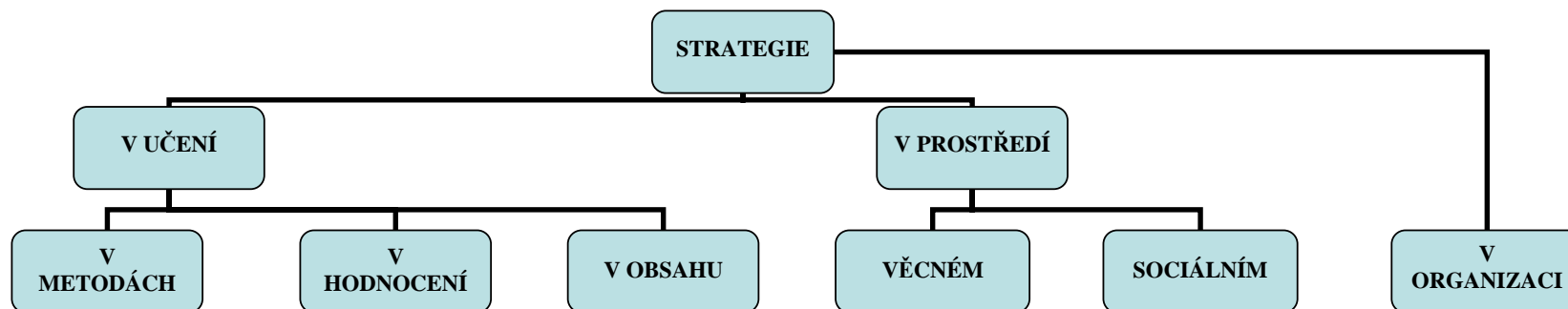
b) V uvedené tabulce není vyjádřen vztah strategie ke konkrétní klíčové kompetenci

STRATEGIE NENÍ VZTAŽENA KE KOMPETENCI	UČE	PRO	KOM	SOC	OBČ	PRA
Na prvním i druhém stupni jsou využívány dramatizační metody.						
Výklad je kombinován s využíváním dosavadních znalostí žáků – žáci sumarizují, co již o tématu vědí, vyučující pak doplní chybějící informace.						

2. Ve školních vzdělávacích programech byly zastoupeny dva **typy** strategií (rozlíšené podle uplatnění ve vyučování či mimo něj).

STRATEGIE UPLATŇOVANÉ VE VÝUCE	STRATEGIE UPLATŇOVANÉ MIMO VÝUKU
Do výuky se snažíme postupně zapojovat úkoly z praxe.	Žáci mají k dispozici školní knihovnu a mohou využívat školní počítače s připojením na internet i mimo výuku.
Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.	Žáci se účastní brigády na úklid v lese.
Organizujeme projekty napříč školou, při kterých se setkávají a spolupracují žáci různých tříd a ročníků.	Účast na jednání zastupitelstva, besedy, návštěvy MěÚ, soudu.

3. Přestože strategie se vzájemně prolínají(*), lze rozlišit několik hlavních skupin¹:

pokusy a experimenty, řízenými diskusemi, brainstormingem a brainpoolingem, simulacemi a hraním rolí, využíváním i tvorbou her	doдрžujeme zásadu, že žáci nesmí být překvapováni, ale naopak musí vědět, co mají ovládat a z čeho a jak budou zkoušeni	ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)	nabízíme žákům pomůcky ke snazšímu porozumění a naučení nového učiva	pravidelná je skupinová práce žáků, prací ve dvojicích počínaje, přes skupiny sestavované náhodně až po trvalé skupiny fungující ve stejném složení několik týdnů	zařazujeme výuku formou kursu nebo projektového vyučování s tematickým zaměřením, do rozvrhu zařazujeme projektové dny
metoda EUR – evokace – uvědomění si významu – reflexe	výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“	organizovat vnitřní diferenciaci ve třídě	zakládáme a rozšiřujeme třídní knihovničky	ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí	organizujeme dílny zaměřené na vyrábění výrobků k lidovým tradicím a svátkům při kterých si žáci mohou vybírat podle zájmů zajímavé pracovní činnosti
pracovat s různými zdroji informací	prezentace vlastních výsledků	učit žáky identifikovat problém, vytvářet hypotézy, pozorovat různé jevy, hledat pro ně vysvětlení, provádět pokusy, ověřit výsledek	využíváme výukové programy	vytváříme společně pravidla vzájemného soužití a vracíme se	ve všech vyučovacích předmětech
žák si plánuje své učení - týdenní plány, diáře,	zakládáme portfolia a pracujeme s nimi, tj. komentujeme,		pro žáky máme zásobu konstruktivních her,		

¹ Uvedené formulace strategií jsou citacemi ze ŠVP, základní školy s těmito formulacemi dále pracují a upravují je tak, aby byly formulovány z pozice školy či učitele.

příprava na přijímací zkoušky – „Šroťák	třídíme, prezentujeme, obhajujeme vybrané materiály	řešení a zvážit jeho uplatnění v praxi	včetně „Legodakty“, které využívají i při vyučování	k jejich naplňování	podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky
(*)žáci se učí identifikovat cíle učení a vyhodnocovat cesty, které si zvolili k jejich dosahování a po vyhodnocení zvolené cesty upravit			podporujeme využívání moderní techniky	proměňujeme skupiny, ve kterých se děti učí	doplňovat výuku o praktické exkurze

4. Ke **každé** klíčové **kompetenci** vždy **směřuje** alespoň **několik strategií** (ukázky)²:

K UČENÍ	K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	KOMUNIKATIVNÍ	SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	OBČANSKÉ	PRACOVNÍ
na začátku hodiny vždy žáky seznámíme s cílem VH, na konci VH vždy s žáky zhodnotíme jeho dosažení	podle svých schopností a zájmu se budou žáci zúčastňovat různých soutěží, ve kterých mohou porovnat své schopnosti s druhými	žáci připravují své relace do školního rozhlasu	učíme žáky přijímat rozličné role ve skupině	Žáci se učí vžívat do citů a myšlenek druhých lidí, kteří se ocitli v obdobné, nebo zcela jiné situaci než oni sami. Učí se vybavovat si a znovuprožívat některé situace a uvědomují si, jak asi je lidem, kteří musejí dané situaci čelit. Žáci se učí klást si neustále otázku Proč?, která jim umožní pronikat hlouběji k podstatě různých jevů a situací, tedy porozumět, nikoli odsuzovat.	při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
práce v motivujícím	podporujeme	připravujeme	učíme žáky kriticky	Budujeme společně	Vedeme žáky

² Uvedené formulace strategií jsou citacemi ze ŠVP, základní školy s těmito formulacemi dále pracují a upravují je tak, aby byly formulovány z pozice školy či učitele.

Naformátováno: Písmo: Verdana, 8 b., Písmo se složitým zápisem: 8 b.

prostředí	týmovou spolupráci při řešení problémů	příspěvky do školního časopisu Chlupík (rozhovory,..) a do Infokanálu Prahy 13	hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ost. členů týmu	se žáky demokratická pravidla jednání a soužití ve škole a ve třídách.Vytváříme společně pravidla jednání. Důsledně trváme na jejich dodržování.	k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
výuka podle vlastních výukových textů, které žáci dotváří	realizujeme projekty, jejichž podstatou je řešení vzniklého aktuálního problému	v dramatické výchově se učíme dalším prostředkům komunikace (nonverbální komunikace)	při konzultacích s rodiči se vyjadřujeme i k sociálním dovednostem žáků	účastníme se podle příležitostí projektu Občan	Vedeme žáky k samostatnosti (plánování a organizace práce, příprava pomůcek, dokončení práce, ocenění práce, úklid).
prezentace vlastních výsledků	při řešení problémů učíme žáky používat metodu „SWOT analýza“ a metodu „brainstorming“.	žákům je umožňováno denně prezentovat své názory při ranním kruhu	se žáky reflektujeme své sociální a personální dovednosti	účast na jednání zastupitelstva, besedy, návštěvy MěÚ, soudu	Organizujeme exkurze na různá pracoviště: ZOO, pekárny,...v místě bydliště nebo v rámci školy v přírodě.

5. Z hlediska utváření a rozvíjení jednotlivých klíčových kompetencí jsou relativně nejlépe propracovány strategie směřující ke **kompetenci k učení**. Vyjadřují totiž alespoň některé podstatné atributy výuky, nezbytné pro realizaci stanovených cílů, např.:

- částečné delegování odpovědnosti na žáky při plánování, organizování a hodnocení vlastního učení;
- začlenění metakognice (poznávání vlastního učení) do vyučovacího procesu;
- pojmenování konkrétních metod, umožňujících efektivní učení.

Strategie směřující ke kompetenci **komunikativní, sociální a personální** se opírají zejména o akcentování kooperativních forem učení a společné vytváření pravidel jednání, avšak v této skupině strategií jsou již více zastoupeny nekonkrétní deklarace (*umožňujeme žákům objevovat v sobě dobré stránky, hodnoty, příležitosti*).

Strategie rozvíjející kompetenci **k řešení problémů** jsou v některých případech zatíženy výroky, které přesouvají pojem „řešení problémů“ do jiné roviny (*nabízíme řešení problémů s výchovným poradcem*), případně nasvědčují nepochopení podstaty problémového vyučování (*v mnohem větší míře budeme zařazovat do výuky všech předmětů a zejména pak do matematiky problémové úlohy, kvízy, hádanky a logické úlohy, při kterých budou žáci mnohem více než dosud využívat vlastního úsudku a zkušeností; žáci řeší netradiční úlohy*).

Nejméně konkrétně jsou propracovány strategie směřující ke kompetenci **občanské a pracovní** – mají převážně jen deklaratorní charakter a více než ostatní jsou spíše popisem výchovných a vzdělávacích cílů:

- *V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevníme žádoucí pozitivní formy chování žáků.*
- *Vedeme žáky k objevování skrytých potencialit, které v sobě mají, nových zájmů a činností, kterým by se mohli věnovat.*